

ПОЗИЧКА ФІНАМ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЇХ УСПІХІВ

ВАШИНГТОН. — Внаслідок певних невдач на фронті позичка фінам спинюється. Джес Джовне, федеральний адміністратор позичок, заявив, що позичка Фінляндії залежить від успіхів Фінляндії на фронті. Він далі заявив, що відповідальні чинники ту справу мусять передумувати наново кожного дня. Та, не звертаючи уваги на хвилеві невдачі фінів, позичка Фінляндії є добрим вкладом. Бо Фінляндія, без огляду на вислід війни, буде існувати і довг свій точно поверне, говорив Джес Джовне.

АМЕРИКА НЕ ХОЧЕ БУТИ ПОСЕРЕДНИКОМ.

ВАШИНГТОН. — На завваги деякої європейської преси, щоб створився комітет під головуванням президента Рузвельта, в цілі полагодження норвезько-англійського спору довкола корабля „Альтмарк“, офіційні американські кола відповідають, що на це президент ніяк не згодиться. Президент не хотів братись полагаджувати справи боротьби з „Графом Спе“, в якій поламано неутральність американського краю, не то полагаджувати спір, що виринув на чисто європейському ґрунті. Всякі посередництва з боку Америки моглиб втягнути її до європейських конфліктів.

КЛИЧУТЬ НА ПЕРЕСЛУХАННЯ СЕКРЕТАРІВ.

ВАШИНГТОН. — Конгресовий комітет, що провіряє працю комітету взаємовідносин праці, вислав „супіни“ до трьох державних секретарів і завізав їх, щоб явилися на переслухання. Тими секретарями є: Ікес, секретар внутрішніх справ, Едісон, секретар маринарки, і Перкінс, секретарка праці. Вони мають взяти з собою все листування з комітетом взаємовідносин праці. Бо є закиди, що комітет взаємовідносин праці, щоб витиснути на деяких компаніях те, що йому хотілося, звертався з проханням до згаданих секретарів, щоб вони відмовлялись давати задоволення тим компаніям, що не хочуть повинуватись волі комітету.

КОМПТОН СПЕРЕЧАЄТЬСЯ З РУЗВЕЛТОМ.

РОЧЕСТЕР. — На зібранні винахідників д-р Комптон, голова масачусетського технологічного інституту, закидав Рузвельтові, що той не знає благодатей винаходів і технічних уліпшень, коли каже, що вони зменшують людям працю. Технічні винаходи все збільшували людям працю і творили нові підприємства, твердив Комптон.

СКИСЛА ПОГОДА В НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — Ціла приатлянтійська смуга коло Нью Йорку від кількох днів кисне в слоті. Деколи дощ, получений з вітром, січе людям в очі так, що годі перейти вулицею. Одинокі потіха та, що від дощу топиться сніг, що кілька днів передтим завалив вулиці. Тішиться тим дощем також заряд міста, бо від нього знов наповняться збірники води, які були до половини опустіли.

ТИНКЕМ ПРО ПОЛІТИКУ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ.

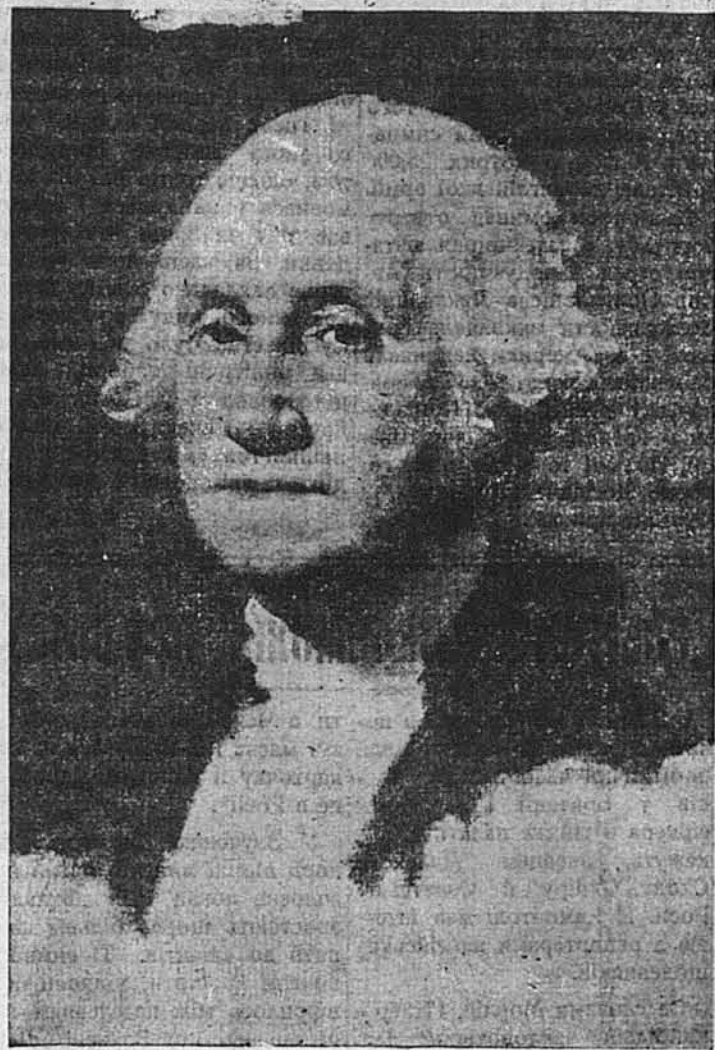
ВАШИНГТОН. — Конгресмен Тинктем, член конгресового комітету заграничних справ, заявив, що уряд видно мусить мати якесь секретне порозуміння з Англією, коли веде таку незрозумілу політику на Далекім Сході. Тинктем говорив, що своєю політикою у відношенні до Японії Америка фактично обороняє інтереси Англії, а не свої власні.

„ПОМИЛКА“ КАНАДІЙСЬКИХ ВОЯКІВ.

ТОРОНТО. — Сто двадцять канадійських воєнів напали на місцевий готель Рівієра і знищили цілком бару, залишаючи лише британський прапор і портрет короля. Після того вони відійшли. Завідуючий готелем не міг дати пояснення, чому так сталося. По хвилині надуми він сказав, що тут мусіла зайти помилка і воєнки хотіли знищити інший готель, а знищили його.

ВИЙСЬКОВІ ЧЕРЕВИКИ ІМ НЕ ПАСУЮТЬ.

НЬО ЙОРК. — Американська армія хотіла подарувати робітникам ньюйорського відділу „Доблю Пі Ей“ 13,000 пар черевиків, щоб робітники могли спокійно серед зими працювати не боячись холоду в ноги. По ті черевки навіть зголосилося багато робітників. Але коли робітники почали припасовувати ті черевки до своїх ніг, показалося, що вони за великі. Військові черевки мають числа від 9 до 13, а „Доблю Пі Ей“ потребують чисел найбільше 7 і 8. Супроти того ті черевки треба було з подякою назад відіслати.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН.

НАЦІСТИ В ОБОРОНІ РУМУНІЙ

РИМ. — Тут ланує перекопання, що як Совети „упоруються“ з Фінляндією, то вони зачнуть натискати на Румунію. А це, як кажуть, турбує Німеччину, бо вона хотілаб там спокою, щоб дістати нафту і поживу.

„ДВІ „РІДНІ КУЛЬТУРИ“

МОСКВА. — С. Айзенштайн, советський передовий фільмовий директор, заповідає, що наступить сильне „культурне зближення між двома великими народами“, себто між німецьким і московським.

БАНДИТ ОГРАБИВ КРАМНИЦЮ НА \$18,000

Один бандит дістався до елевейтора відомої департаментової крамниці Маршела Філда в Шікаго саме в хвили, коли перевозжено гроші з одного поверху крамниці до другого й, забравши пакунок з 18,000 доларів, пропав серед гущі покупців крамниці.

ВИКОПАВ БЮСТ ІЗ ЗОЛОТА

Один робітник, що мав роботу від уряду швейцарського кантону (стейту) Вод, знайшов коло міста Аванш статуя римського імператора Марка Аврелія. Статуя важить 4 фунти й зроблена з широго золота.

Уряд вислав у те місце цілу громаду копачів, сподіваючись знайти більше предметів римської старовини, бо місто Аванш це старе римське місто АVENTІКУМ.

НЕБЕЗПЕЧНО ВХОДИТИ ДО МЕШКАННЯ ПОЖАРНИМИ СХОДАМИ

Гелмут Готшалк, 36-літній автомобільний механік у Нью Йорку, заставши двері до свого мешкання закриті й не маючи при собі ключа, постановив дістатися до мешкання пожежними сходами. Пожежні сходи були вкриті ожеледдю. Він поховнувся на них і впав з висоти шестого поверху на подвір'я. Згинув на місці.

ГЕРМАНІЗУЮТЬ ПОДЗЬ

ПАРІЖ. — Відомості, які доходять з давнього польського міста Лодзь, відомого за своїх ткацьких виробів, є того роду, що це місто має стати в скорому часі цілком німецьким. Такий є план нацистичної влади. Поляків і жидів мають виселити. Досі мали депортувати до 8,000 осіб. Те місто має до 600,000 населення, в чому є 200,000 жидів.

ЛІТВА ПОЛЯКАМ

КАВНАС. — Литовський Червоний Хрест подає, що дав допомогу 18,000 польським утікачам. На ту допомогу дістає він з Англії Злучених Держав \$100,000 місячно, а литовський уряд додає до цього місячно \$50,000.

ВІПЕРТА КОЗА ЗАДЕРЖУЄ РУХ

На Анаполіс Ровд у Гейторпі, Меріленд, скоїлася оноді поважна задержка автового руху. Довжезні хвости авт задержалися на дорозі й трубили, але це, видно, ніщо не помагало. Два поліцаї, що приїхали авто на місце задержки, побачили на середині дороги козу, що не хотіла за ніщо зійти з дороги. Мусіли поліцаї дістати шнур, зловити козу в справжній „кавбойський“ спосіб і аж так пустити рух.

САМОГУБСТВО ЗО СТРАХУ ПЕРЕД РОЗСЛІДОМ

У лісі коло Йорктаун Гайтс, Нью Йорк, задушився моноксидним газом з власного авта 44-літній біржевик Джейкоб Дювалл, три години перед реченцем, назначеним йому стейтовою прокуратурею для розсліду його фінансових операцій.

БУВ ПРИ НАРОДИНАХ, БУВ ПРИ СМЕРТІ

Поліційний уряд у Риджфілд Парку, Нью Джерзі, вислав свого поліцаї Джана Сміта на місце поважного нещасливого випадку. Показалося, що це автомобіль переїхав чоловіка, що накладав колесо на своє авто. Поліцаї забрав раненого до шпиталю, де ранений зараз помер. Жертвою був 18-літній Вінсент Келті, при котрого народинах цей самий поліцаї мусів прислужитися немовби повитуха.

ФІНИ ЗНИЩИЛИ ЩЕ ОДНУ СОВЕТСЬКУ ДІВІЗІЮ

ГЕЛЬСІНКІ. — Довгі бої над озером Ладогою скінчилися новою поразкою для Советів. Фіни цілком розбили 18. советську дивізію. Совети втратили при тому 18,000 убитих. Довгі воєнні операції фінів пояснюють тим, що вони мають мало війська і не можуть зводити отвєртих боїв, а мусять маневрувати, щоб розділити советські сили на малі частини, які легше розбивати без великих утрат. Воєнні успіхи над Ладогою мають для фінів те значіння, що Совети не зможуть вхопити „ножицями“ фінську армію, що є на Лінї Манергайма на випадок, якби советській армії вдалося здобути місто Віборг і мати успіхи на західнім фронті цієї оборонної лінї. Про Віборг подають, що він є під обстрілом советської артилерії.

ЗАТОПЛЕНО АНГЛІЙСЬКИЙ КОНТРТОРПЕДОВЕЦЬ

ЛОНДОН. — Німецька субмарина затопила британський контрторпедовець „Дейрінг“ при чому згинули 9 офіцірів враз з командантом С. Купером і 148 мужви. Це є шеста того роду британська втрата підчас цієї війни. На початку війни Велика Британія мала 179 контрторпедовців.

НОРВЕГІЯ СКИДАЄ ВИНУ НА АНГЛІЮ.

ОСЛЬО. — Норвезький міністер заграничних справ, Галвдан Когт, заявив у норвезьким парламєнті, що Норвегія мала й слаба країна і не може доходити свого права силою. Але це не значить, що вона зрікається своїх прав. І тому предложить справу німецького корабля „Альтмарк“, що знаходиться в норвезьким фіорді, Лізі Націй, або якомусь іншому трибуналові до вирішення. Під тим іншим „трибуналом“ розуміє дехто полюбовний суд під проводом президента Рузвельта. Міністер заявив, що німецький корабель „Альтмарк“ міг перейти через норвезькі води з британськими полоненими. Ствердив, що норвезький уряд не робив ніякої ревізії на кораблі, як це подають британські комунікати. Підкреслив, що „Альтмарк“ не заїздив до ніякої норвезької пристані, поки не зіткнувся з англійським контрторпедовцем „Козак“, що перевіз ревізію на кораблі „Альтмарк“ на норвезьких водах і забрав з корабля полонених. Таким поведєнням, заявив норвезький міністер, Англія нарушує суверенні права Норвегії та поломилла ті міжнародні принципи, які сама проголосила.

ШВЕЦІЯ ЗДАЛЕКА ВІД ВІЙНИ.

СТОКГОЛЬМ. — Шведський король Густав проголосив проклямацію, в якій заявив, що Швеція є цілим серцем з Фінляндією і дає їй від початку таку допомогу, яку може дати як неутральна держава. Та проте Швеція не може зважитись на військову інтервенцію, бо це означалоб війну з Росією, а далі й з великими державами. Далі король зазначив, що Швеція, як неутральна держава, зможе Фінляндії більше допомогти, ніж якби вмшчалась у війну.

БЛАГАЮТЬ РЕАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ.

ЛОНДОН. — Речник Фінляндії заявив, що Фінляндія потребує зброї й літаків, бо давні запаси є на цілковитому вичерпані. Радить менше виголошувати патріотичні промови про фінські героїства, а більше думати про те, щоб вислати Фінляндії негайну поміч у виді повзів, літаків і гарматних стрілен.

ХОЧУТЬ ВИКОРИСТАТИ ПРОТИ АНГЛІЙ.

БЕРЛІН. — Визволення британських полонених з німецького корабля „Альтмарк“ на норвезьких водах, при чому згинули сім німецьких моряків, буде використане німецьким урядом в розмовах з підсекретарем стейту Велесом. Нацїсти схочуть доказувати документом, як виглядає Англія „як оборонєць малих і слабих держав“.

ВІДКИДАЄ ПРОТЕСТ НОРВЕГІЙ.

ЛОНДОН. — Бритійський уряд обороняє визволення британських полонених з німецького корабля „Альтмарк“. Але каже, що такі річі не будуть повторюватись. Тому треба глядіти на це як на виняткову подію.

СОВЕТИ „САБОТУЮТЬ“ ДОСТАВУ.

ЧЕРНІВЦІ. — Очевидєць, що приїждався, як советська погранична сторожа перебирає вагони з поживою, призначеною для Німеччини, стверджує, що це діється так повільно й недбало, що видно, що Совети роблять усі можливі перешкоди, щоб тільки припізнювати вивіз товарів до Німеччини. Каже, що на советських стаціях ніде не видно ніяких німецьких жовнівів.

З ПОГОЛОСОК ПРО ПЕРЕСЕЛЕННЯ.

БЕРЛІН. — До кінця лютого має бути переселених із земель, що були давніше під Польщею, а тепер є під німецькою окупацією, від 40 до 50 тисяч українців і білорусів на землі, що є під Советами, а передше були під Польщею.

НАСЛІДКИ БУРІ.

Велика снігова буря навістила східне побережжя Америки й повалила літні хати в Квінсі, Масачуттс. Поліція закрила гостинці до недалекого Бостону для всього руху, з винятком рятунокового. Багато шкіл у Новій Англії закрито.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.
За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕ ЛИШЕ ДЛЯ АМЕРИКИ

Дня 22. лютого кожного року американці святкують пам'ять уродин чоловіка, про котрого вони говорять словами найвищого пошанування. Над його гробом сказав один бесідник про нього слова: „Він був першим у війні, першим у мирі, і першим у серцях своїх земляків". Ці слова декому видалися були тоді перебільшенням, але з упливом часу постать тої людини не меншала, але збільшала й наскрізь виправдувала нагробні слова. Звичайний титул, яким американці величають його пам'ять, є назва „Батько нашого краю".

Що американці мають багато причин так величати Джорджа Вашингтона, це є нині вже добре утвердженою правдою. Були в американській історії історико-відбронзівники, що пробували стерти подиву бронзу на статуях великих людей, між іншими й Вашингтона, але чим більше цієї бронзи стирали з бюста Вашингтона, тим більше переконувалися, що під нею є шляхотний метал: чим більше старалися зменшити постать Вашингтона з величчя її героя до величини звичайної людини, тим більше надзвичайною людиною виходив Вашингтон.

Нині Вашингтона признають загальною тим найбільшим щастям для краю, яке люди звичайно охреплюють іменням генія. Себто многостороннього таланту, так зрівноваженого, що він може зробити народові найбільшу прислугу в найбільше критичній добі. Джордж Вашингтон мав щастя жити саме в такій переломовій хвилині, коли невдоволення американських колоністів з поведінки Англії дійшло було до вершка. Америка була щаслива, що у Вашингтоні знайшла людину, яка все віддала для різкого зриву со старим порядком, а при тим конструктивної й упорядкованої розбудови нового.

Коли Джорджа Вашингтона винесено на чоло американської боротьби за незалежність від Англії, сказав один з його прихильників: „Нам треба держатися разом, бо інакше нас повістять усіх одинцем". І Джордж Вашингтон в опінії Англії того часу був ворохобником, якому належала ся шибениця. Та нині та сама Англія вже навчилася дивитись на Вашингтона іншими очима; вона виставила статую Вашингтона навіть у столиці Англії, а на Світовій Виставі в Нью Йорку виставлено англійськими заходами родовід Вашингтона, що мав доказувати походження Вашингтона з англійського пануючого роду.

Та це походження Вашингтона може не є стільки важне, скільки походження ідей свободи від Вашингтона. Бо саме успіх цих ідей в Америці привертлював великий французький революції, привертлював усім свободолобним рухам, де вони не були, а в тому числі знайшов вислів навіть у звисних словах Тараса Шевченка в Україні.

З того огляду великі ідеали Джорджа Вашингтона та його великий військовий і мирний успіх є спадщиною не одної Америки, але й усього людства.

Клявдія Бобикевич.

У ТІНІ ГЕРОІВ

(Спомин з недавнього минулого).

34)

Він і лях — оба такі самі. Цього вчить нас історія. А мої добрячі там вірять його облесним словам, це казав мені Бондаренко. Вони готові повірити азіятові наші таємниці, військові діла, заховані скарби, що мають належати тільки Україні!"

„Отамане, там же на вас певна смерть! І ви йшлиб туди?.. Лишилиб рідню?.. — скричала я.

Я боялася смерті. Я не любила думати про неї. А отаман ішов би просто її в обійми? Я цього не розуміла. Ніяк. Отаман усміхнувся на моє здивування.

„Я це все добре знаю, але всеж піду, бо мушу. Моє

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН - ТВОРЕЦЬ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

(Родився 22-го лютого 1732 р., помер 14-го грудня 1799 р.)

Джордж Вашингтон був домінуючою особою в найнебезпечніших часах боротьби американського народу за державну незалежність. Як в Америці, яка 1775 року була ще англійською колонією, вибухла революція проти англійського уряду, Джордж Вашингтон став на чолі континентальної армії і воював з Англією довгих шість років. Після війни Вашингтон став провідником континентальної політики і довго працював над тим, щоб з визволених англійських колоній створити окрему самостійну державу. Він був генералом американських військ, головою тої конвенції, що зладжувала конституцію Злучених Держав та першим президентом республіки, що заіснувала по нинішній Атлантичний океану.

В той час, як три мільони американців підняли бунт, щоб визволитися з економічної і політичної неволі, Джордж Вашингтон став їх вірним, ідейним і незломним провідником. Хоч сам він походив з старої аристократичної англійської родини, яка виємігувала до Вірджинії в половині сімнадцятого століття, Вашингтон рідко став на чолі американської революції, яка підірвала основи панування європейської аристократії над мільйонами підданих людей і домагалася права на щастя, вільне і самостійне життя для кожної окремої людини. Революційна боротьба в Америці велася під проводом здібних американських і європейських провідників, що жили в Америці і боролися проти економічного визиску колоністів старою англійською аристократією. Між ними дуже часто були гарячі дебати на тему, який саме завести лад у новій американській республіці. Вони часто сварилися між собою, чия політична думка повинна панувати в новій державі, але Джордж Вашингтон завжди вмів справу поладити, погодити політичні розходження і заставити провідників до праці не в користь партії, але на добро цілого народу. Він був не лише добрим генералом, але і добрим та досвідченим політиком. Мілітарну освіту Вашингтон набув в англійській колоніальній армії, в якій мав рангу офіцера, а політичний досвід здобув своєю активною громадською працею.

Знаючи мілітарні штуки доказують, що Вашингтон мав великі стратегічні здібності, як нинішня Америка завдячує свою незалежність. Як почалася війна Англії з її колонією в Америці, то командир

флоту та армію. Одержавши визначну допомогу, Вашингтон виступив проти англійців і в жовтні 1781 року окружив англійців у Йорктоні і розбив їх.

По війні треба було організувати не тільки державний апарат, але життя економічне. В краю панувала господарська скрута і різні люди шукали виходу кожний по своєму. Група офіцерів пропонувала корону для Вашингтона і заведення монархії, але він порадив офіцерам вжити ту думку.

1789 року Вашингтон проводив конвенцію у Філадельфії, на якій одобрено і прийнято конституцію Злучених Держав. 30. квітня 1789 р. Вашингтон обняв уряд першого президента. Після першої каденції його знову вибрано президентом, однак третій раз він відмовився кандидувати і доживав віку як приватний громадянин. За часів його урядування закладано основи демократичного ладу в Америці. Суспільство було поділене на два політичні табори: один під проводом О. Гамілтона, а другий Т. Джеферсона, однак Вашингтон умів завсіди погодити ті дві протилежні собі течії.

ФЛІС.

„РОБІТНИЧИЙ ВЕЛЬМОЖА“ ПРО ВІЙНУ

В Едмонтоні перебував з початком лютого лорд Морлі, робітничий член палати лордів у Британії і заступник спікера в тій же палаті. Є він, кажуть, знавцем Далекого Сходу, Сибіру й Советської Росії. В Едмонтоні мав інтерв'ю з репортерами англійських щоденників.

За словами Морлі, Гітлер є найбільш заклопотаним державним провідником в Європі. Договір про ненапад з Советською Росією мав якнайгірший вплив на державні інтереси Німеччини. Через той договір Німеччина втратила домінуючий вплив на Балтику, а заняття Сталіном нафтових піль у галицькій Україні, не допустило його до їхнього використання, а саме за те він розпочав війну з Польщею. За словами Морлі, Гітлер є тепер найбільш ізольованим провідником народу на світі. Нема держави на світі, котра не бажала погрому Німеччини.

Цей договір заініціював сам Сталін, бо боявся нападу Німеччини на Советську Україну. Зогданого договору не мала Німеччина ніякої користі крім „паперових обітниць", бо Росія сама потребує тих запасів, що обіцяла дати Німеччині. Щоб тримати в неспівідомості німецький нарід про „користі" договору з Сов. Росією, казав Гітлер виробля

ти в Чехо-Словаччині субститут масла і наліплювати на ньому картонку з написом: „зроблене в Росії".

У Злучених Державах, де лорд Морлі минулої осені вголосив понад 70 докладів, зростають щораз більше симпатії до альянтів. Ці симпатії почали зростати, відколи поширилось між населенням переконання, що Злучені Держави не будуть втягнені до європейської війни. Також уступив у Злучених Державах страх перед британською пропагандою; в другій половині листопаду лорд Морлі більш не був нарікання на неї.

Довго війна буде залежати від рішення Гітлера, як він думає провадити війну. Якщо він рішиться на „блискавкову війну", то негайно буде побитий. Якщо він на неї не рішиться, то попаде в інші труднощі. Лорд Морлі говорив далі, що альянти є цим разом у можності контролювати перед заграничними вводами лише 10 відсотків німецьких границь. Не можуть вони не допустити імпорту до Німеччини з Росії, балтійських держав, Литви, Угорщини, Югославії, Італії, Румунії та Швейцарії. Щоб ті труднощі побороти, Британія та Італія взяли на себе. Вони заповнують у нейтральних державах військові матеріали і поживу, хоч їх не потребують, щоб їх тільки не допустити до Німеччини.

Тепер висвітлюють цікаву чеську фільму, зроблену саме перед окупацією Чехословаччини німецькими військами в березні 1939 року. Фільму що прямо тепер викриває та переслідує з Чехії до Швеції, звідки вона привандувала й сюди.

В поясненнях, роздаваних перед входом до театру (виставляють у Нью Йорку „Белмонт Тейтер"), пишеться, що більшість з артистів, що брали участь у цій фільмі, німці внарештували та посадили до концентраційного табору; лиш небагатою удалося втекти.

Тому, що фільм ця є прямою аллюзією до певних диктаторських режимів в Європі, варто переповісти зміст її нашим читачам. Ось як розвивається акція:

Певний диктатор, якого у фільмі називають „маршалом" (може ним бути дуже добре Гітлер, Сталін, Муссоліні або Ридз-Смігли), пригтовляється до підбою малого народу (Німеччина-Чехословаччина?). До цієї цілі він підготовляє воєнну психозу серед свого населення. І так, з балкони його резиденції сипляться часто гарячі промови до зібраної юрби (порівняй: Гітлер у Нюрнбергу, Ридз-Смігли перед заняттям Заользя, чи Молотов перед захопленням Західної України!).

Багатий фабрикант амуніції, барон Крог, якого сестрінець є персональним ад'ютантом диктатора-маршала, доставляє амуніції, газів і гармат. І тим уможливує пляни диктатора.

Нагло в краю кидається страшенна пошесть-зараза, яку лікарі з латинська охрестили „морбус ченгі", косить численні жертви. Проф. Сігеліус, начальник лікар медичного інституту Ліліенталя, припадково стрічає лікаря д-ра Галена, який знайшов середник (сироватку) на лікування „морбус ченгі". Його він приймає до інституту, однак захищає йому лікувати когонебудь зпоза інституту. Проф. Сігеліус скоро коштам д-ра Галена доходить до найвищої слави й одержує від маршала медаль заслуги. Через це д-р Гален, видно ображений, дає інтерв'ю репортерам, що це він є винахідником середників виликування з „морбус ченгі", а не проф. Сігеліус. Приходить за це до конфлікту між ним і проф. Галеном. Проф. Сігеліус проганяє його з клініки, а д-р Гален іде лікувати бідних людей.

Тимчасом хвороба шаліє чимраз більше. Білі плями, ознаки цієї хвороби, показались вже й на тілі фабриканта амуніції, барона Крога. Щоб рятувати себе, він переодягається за робітника й шукає вили

кування в д-ра Галена. Цей однак його пізнає, і годиться лиш під такою умовою його виликувати, коли барон Крог перестане фабрикувати амуніцію.

Цей однак не може на це згодитись, бо він приобіцяв маршалові-диктаторові продукувати беззастановно амуніцію й літаки, бо війна вже ось-ось має вибухнути. Зломаний на душі, перестрашений барон Крог доносить про свою хворобу й умовини виликування д-ром Галеном диктаторові. Цей, без надуми, каже своїм агентам привести лікаря до себе.

Між ним і д-ром Галеном відбувається гостра розмова. Гален пропонує, щоб диктатор зберіг мир та цивілізацію; цей знову твердить, що не можливо, бо він післаний Провидінням і має спасти свій нарід від війни. Малює майбутні образи великої перемоги. Примушує д-ра Галена виликувати барона Крога. Д-р Гален твердить стоїть при „ні" й відмовляється. Однак диктатор не вважиться арештувати д-ра Галена, але випускає його вільним.

Барон Крог, бачачи неминучу смерть, стріляється.

Диктатор дає сигнал до війни. Літаки його бомбардують цивільне населення, несучи смерть і спустошення.

Приходить фінал. Диктатор, хоч іще не має відомості з фронту, однак з своєї палати силе патріотичні промови. Нагло його голс слабе, він відходить до бюра, й бачить білі плями „морбус ченгі" на своїх грудях...

Проф. Сігеліус радить покликати д-ра Галена, однак маршал не годиться, бо знає, що д-р Гален буде пропонувати, щоб закінчити війну й запровадити сталий мир.

Ад'ютанти таки покликають д-ра Галена. На дорозі, перед палатою маршала зібрана юрба кричить „війни, перемоги", а д-р Гален — „мир" для всіх. Розлючена юрба каменює д-ра Галена.

Тимчасом маршал попадає в передсмертне маячення. Він хоче йти на фронт, щоби провадити свої легіони до перемоги. Свідомий своєї смерті, він кричить: „Я, кістяк на коні, попраджую свої війська на несприятелі".

На цьому й кінчиться фільм.

Хоч фільм ця має й тенденційність, бо звернена проти диктаторів, проте вона добре зроблена, тримає глядача в напруженні й понад усе, актуальна.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 ДНЯ

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН.

Джордж Вашингтон це така велика фігура, від якої треба відступати багато кроків взад, щоб її цілу побачити. В день його уродин мільйони американців з пошаною згадують про нього і радіють, що в той критичний для Америки час з'явився на світ та велика людина. Хто його зна, куди покотилася американська історія, якби не було Вашингтона.

Правда, в той час усі американці горіли ненавистю до тодішнього англійського режиму, бажали відірватися від Англії та створити свою незалежну державу. Але якби не Вашингтон, то ледви чи та ненависть і те бажання прийняли би були таку конструктивну будуючу форму. Ми знаємо, що неодні національні мрії зазнають невдач, їх не раз треба відкладати на десятиліття, а то й сотні літ. Нераз треба їх цілком поховати. Це великі геніальні одиниці, які горіють великою любов'ю до справи, які мають відповідний розум і характер, натрапивши на відповідний грунт, довершують великих історичних діл.

ГОЛОС СУРМИ.

В жилах кожного пересічного американця кипіло, що ось матерній англійський уряд так по мачушиному поступає з Америкою. Митами він давив домашній американський промисел і не давав йому розвинути. Американський промисел робив конкуренцію англійському домашньому промислові й англійський уряд хотів його силою задумити. Англія силою спинювала розвій молодого американського краю, що, повний енергії й охоти, рвався вперед, до поступу. Американці відчували, що ставелі кайдаки наклали на них Англія і ними хоча спити їх розріз. Вони почали бунтуватися, почали скикувати віча, виногушувати палкі патріотичні промови, що крили в собі зерна революції. Вкінці вибухла революція.

На історичну арену виходить Джордж Вашингтон та перебирає начальний провід американських революційних військ.

БОРІТЬБА ДО УСПІШНОГО КІНЦЯ.

Як начальний вождь, Вашингтон виявив великі стратегічні здібності та велику витривалість. На взір інших великих полководців, він добре зорієнтувався в положенні та замісць спутуватися звиченими з військових підручників правилами воєнної штуки, він виробив свою власну військову тактику. Він бачив, що має проти себе знаменито вишколені, добре одягнені й озброєні англійські полки. Ті полки в правильній війні, веденій за тодішніми військовими правилами, були цілком певно розгромлять слабо одітих і зле озброєних Вашингтонових добровольців.

Зате ті добровольці мали сильнішу моральну зброю: вони вірили, що борються за свій край, за справедливу справу, а не за гроші. Моральна зброя американців переважала над сталеву зброю англійців. Це бачив Вашингтон. Крім того він виробив окрему тактику для своєї армії, яка полягала на тім, щоб нагло нападати на ворога, заходити його ззаду, а не спереду, де він був найсильніший, і в той спосіб деморалізувати його.

ПЕРШИЙ ПРЕЗИДЕНТ.

По переможній війні Джордж Вашингтон замінює військовий уніформ на президентський одяг і з вояка стає знаменитим адміністратором.

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

СКРЕНТОН, ПА.

Створення Центрального Комітету У. Н. Союзу.

Дня 11. лютого ц. р. відбулись у нас збори 16-тих відділів У. Н. Союзу з Скрентону й околиці. Гром. Онуфрій Запотошний відкрив збори і, похваливши їх ціль, покликав гром. Филипа Демковича, секретаря 408-го відділу, на секретаря тих зборів. Далі просив до слова, прийнятого організатора У. Н. С., п. Василя Загаєвича. Бесідник в односторонній промові точно висловлював всі ті добродійства, які одержує членство У. Н. Союзу та порівнював грамоти нашого Союзу з грамотами інших того роду організацій.

ВДЯЧНІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ.

Тому американці почували таку глибоку вдяку своєму першому президенту. Вони вдячні, що він у тих критичних хвилинах покинув розкішну на тодішні часи свою палату і замінив своє вигідне життя на тверде життя вояка. Вони вдячні йому, що, як начальний вождь, не занедбав нічого і виявив максимум своїх інтелектуальних і моральних цінностей. Вони вдячні йому, що по війні не вихотів залишатись у пасивній, хоч приманливій ролі національного героя, а рішився взяти в руки цивільну адміністрацію, в якій легко можна було викликати огірчення серед певних суспільних верств і той геройський німб утратити. Вони вдячні йому за те, що на становищі президента він думав передусім та понадує про справу, про добро своєї нації і в слід за тим на різні провідні становища не настановляв своїх приятелів чи любимців, лише тих, які на те становище надавалися. З обуренням відкинув Вашингтон пропозицію окликати себе королем Америки, хоч у тодішніх часах він міг це успішно перевести. Він відмовився третій раз бути президентом, бо казав, що коли задовгий час президент уряд, він окружується своїми однодумцями і адораторами, та мимо волі стає диктатором краю.

Американці шанують пам'ять Вашингтона не лише з вдяки за його довершені вчинки, але також на те, щоб на основі його прикмет виховувати сучасні покоління.

КОГУС, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ:

ВАТЕРВІЛТ, ГУДСОН, АМСТЕРДАМ, ТРОЙ, ПІТСФІЛД І ІН.

Рідка нагода. Трапляється почути в наших сторах

КОНЦЕРТ МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО

нашого славного оперового співака, котрий своїми виступами добув славу і признание не лиш на сценах європейських столичних театрів, але і на американських сценах.

Концерт відбудеться:

В НЕДІЛЮ, 25. ЛЮТОГО (FEBRUARY 25, 1940)

в нарочно нанятій просторій і акустичній

KEVENY MEMORIAL HALL, ONTARIO STREET, COHOES, N. Y.

Початок у год. 8:00 P. M. — Вступ: 75¢, 50¢, 35¢.

Церковний Комітет.

Ціна \$1.25.

"SVOBODA"

81-83 Grand Street

P. O. Box 346

Jersey City, N. J.

Ціна 50 центів.

Замовляйте:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

що буде оголошено на сторінках "Свободи". П. Загаєвич давав прийнятні точні відповіді на запити та поради в справі членства У. Н. Союзу. Скріплені на дусі, ми тепер берімся до праці, щоб членство в нашій окрузі росло для добра самого членства і слави нашого Батька Союзу. Хай нашою роботою керує та сама любов і взаємна пошана, що панувала на згаданих зборах. Чергові збори відбудуться 22 лютого, в год. 8.30 вечором, в Українськ. Громадянськ. Клубі, 608 В. Лякавана евеню. Щоб не бракло представників від одного відділу. Колиб делегати не могли прийти, повинні вислати заступників. П. Загаєвич обіцяв бути на ті збори.

Филип Демкович, секретар зборів.

УШКОДЖЕНІ НЕРВИ ПРИЧИНОЮ БОЖЕВІЛЛЯ

Досліди показали, що коли людина знає дуже сильного нервового потрясіння, то кінчики нервів стають ушкодженими. От, наприклад, людина може зазнати від перестрахи такого великого нервового потрясіння, що кінчики деяких нервів наче трошки "спалються". Тому між ними нема вже тісної сполуки і людина не може послідовно думати. Все в неї йде коловоротом у мізку. Та коли людина опісля зазнає довгий час цілковитого спокою, то з часом кінчики нервів можуть погоїтись.

От недавно д-р С. С. Спейдел дослідив, що метразоль приспішує гоєння ушкоджених кінчиків нервів у мізку і так привертає божевільному здоровий розум. Та треба знати, що божевілля божевілля не рівне. Всякого роду є божевілля, хоч таких випадків, що людина божевілля через якийсь нагале, але дуже сильне нерве потрясіння, найбільше. Тож не кожному божевільному й метразоль може допомогти.

СИН УКРАЇНИ

Історична повість у трьох частинах
З ІЛЮСТРАЦІЯМИ
І МАПОЮ

Ця повість з часів українського лицарства-козацтва оповідає про Миколу, сина козацького сотника Тараса Наливайка, його участь у поході козаків проти Туреччини, його перебування невільником на турецькій галері та втечу з неволі. Читач далі довідується, як герой розбився на кораблі й врятувався на незнану землю, як він давав собі там раду заповрозькою винахідливістю, як він переживав вибух вулкана, боровся з дианами звірами та людьми, як він дістав поселення на свій пустий острів і перемінив його в добре загодовану колонію, і як він нарешті вернувся до Європи й добився до рідної землі України.

Ціна \$1.25.

"SVOBODA"

81-83 Grand Street

P. O. Box 346

Jersey City, N. J.

Ціна 50 центів.

Замовляйте:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ДИПЛОМАТИ БЕЗ КВАЛІФІКАЦІЙ.

Італійська газета "Попольо ді Рома" розписалася про встановлення Майрона Тейлора спеціальним висланником Рузвелта до Ватикану й притій нагоді висміває в грубий спосіб і самого Тейлора і просто всіх американських дипломатів.

Називає "Попольо ді Рома" американських дипломатів буйними крамарями. Мовляв, вони не мають до дипломатії ніяких кваліфікацій поза те, що склали більшість жертви на виборчий фонд президентського кандидата.

"Попольо ді Рома" говорить відкрито, що вона думає про Америку й американських дипломатів. Досі італійські газети видно своїх думок у цій справі не говорили. Вони або думали інакше, або думали так, як "Попольо ді Рома", але писали інакше. Отже або поступок президента Рузвелта або поступок Тейлора або когось іншого американського дипломата довів "Попольо ді Рома" розкрити свої почування, чи погляди, в цій справі. Це одно вже важкий здобуток дипломатії.

НЕКУЛЬТУРНІСТЬ І БРАК МАНЕР.

Каже далі "Попольо ді Рома" про американських дипломатів, що вони є предметом загальних насмішок і що вони не мають культури й манер.

Що американські дипломати є предметом насмішок і що їм хтось може відмовляти культури й манер, дуже можливо. Передовсім насмілки про Італію, "Попольо ді Рома" може справді каже правду.

Однак "Попольо ді Рома" мабуть знає, що як італійці насміхаються з американських дипломатів, то американські таксамо насміхаються з італійських. Коли хтось там закидає американським дипломатам брак культури й манер, то в світі є чейже багато людей, що відмовляють культури й манер італійським дипломатам.

Коли італійцям робиться смішно на вид браку досвіду американця в Європі, американцям смішно з браку досвіду італійця в Америці. Коли італійцям смішно на вид нерухомих рук американця при розмові, американець мучиться на вид італійця, що при бесіді вимахує руками. Коли італійцям смішно, як американець при їжі переносить вилки й ніж з руки до руки, американець може бути смішно на вид італійця, що їсть макарони. Коли італійцям не стає терпцю слухати повільної мови англо-саксонців, то американцям кружляє голова від скорої бесіди італійця.

ЧИ Є З ЧОГО СМІЯТИСЯ?

Що багато італійців сміються з американців, а багато американців сміються з італійців, це правда, однак чи є яка розумна причина для таких висмівань?

Чи з того, що наша культура інакша як культура інших людей, виходить, що нам розумно з неї чи з них насміхатися?

Насмішка це оборона перед прийняттям чужої культури чи манери з боку недумаючої людини. Думаючи людина з чужої культури приймає, що краще, а з своєї власної викидає все, що гірше. Так, наприклад, думаючи люди переняли звичай читання й писання книжок, а закидають звичай пиятики, хоча предки книжок не читали й не писали, а тверезість не грішили.

ЧИ Й ЦЕ СОРОМ?

Насміхається теж "Попольо ді Рома" з американських ди-

Старий власник ТАВЕРНИ пропонує: ВЕЛИЧЕЗНУ РІЖНИЦЮ НАЙДЕТЕ В ЦІЙ

ЛАГІДНІЙ ЖИТНІВЦІ

Town Tavern
STRAIGHT RYE WHISKY
NOW 3 YEARS OLD!

90 прוף. Ця горілка має 3 РОКИ.

Лагідніша, бо вона виспівала 3 роки в ГЛИБОКО ПАЛЕНИХ бочках.

95¢ PT.
1.80 QT.

Сopr. 1940, National Distillers Products Corp., N.Y.

пломатів за те, що вони стали дипломатами з крамарів зеленими.

Чи є в цьому щось смішне, як би людина, що торгувала яриною, стала дипломатом?

Дотинав раз один посол у французькому парламенті міністрові, що він був колись пастухом. Дехто сподівався, що міністер заперечить закид: міністер зовсім не перечив, що він був пастухом. Він сказав своєму противникові: "Це правда, що я був колись пастухом. І правда, що якби ви були колись пастухом, то були б ним іще й нині".

ТИМ, ЩО МАГІЧНИХ ЛІКІВ ШУКАЮТЬ

Є багато таких людей, що мають надто велику віру в силу лікарства. Є такі, що вірять, що лікарство так може направити хвиби та недомогання тіла, як от кравець подіражений плащ. І такі люди звичайно багато терплять, бо ліків з такою магічною силою, що могли б людину негайно відлікувати, нема. Лікарства звичайно мають потріпну вартість. 1. Є такі, що приглушують біль. 2. Є такі, що загально скріплюють тіло, а вже сама сила скріпленого тіла гоїть

Р. КІПЛІНГ

у своїй прещкавій повісті

БРАТИ МОУГЛІ

оповідає про те, як молодий хлопчик виріс серед вовків у диких нетрах і вичинив звичай диких звірів джунглів. З багатьма ілюстраціями.

Ціна 50 центів.
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ПОЗІР — WILKES-BARRE—SCRANTON І ОКОЛИЦЯ.

ЗАХОДАМИ ПАРОХІЙ ЛУЗЕРН І ЛАКАВАННА ПОВІТІВ

Відбудеться

"УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ"

В НЕДІЛЮ, 21. ЛІПНЯ 1940.

В ROCKY GLEN ПАРКУ БІЛЯ СКРЕНТОН.

ЯК ПРИЙШЛО ДО ВИРІШАЛЬНОГО ПОВСТАННЯ ПРОТИ ПОЛЬЩІ ЗА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Знайдомий український історичний повість
АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ
малює що цікаву добу
В СВОЇЙ ПОВІСТІ ПІД ЗАГОЛОВКОМ

ПЕРЕД ЗРИВОМ

Повість починається віданням 14-літнього Богдана Хмельницького, сина Михайла Хмельницького, сотника чигиринського полку реєстрових козаків, до єзуїтського лісеу у Львові, та доведена до моменту, коли нелюдський сусід-лях розбив сімю й родинне життя Богдана Хмельницького й коли Хмельницький рішається шукати пімсти за свої особисті кривди, напрасляючи кривди ворогів супроти всього українського народу. Читач пізнає всі визначні дієві особи, що грали чільну роллю у великих переворотках тих часів, що остаточно змінили зовсім історію східної Європи.

З портретом автора й передмовою.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляйте:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

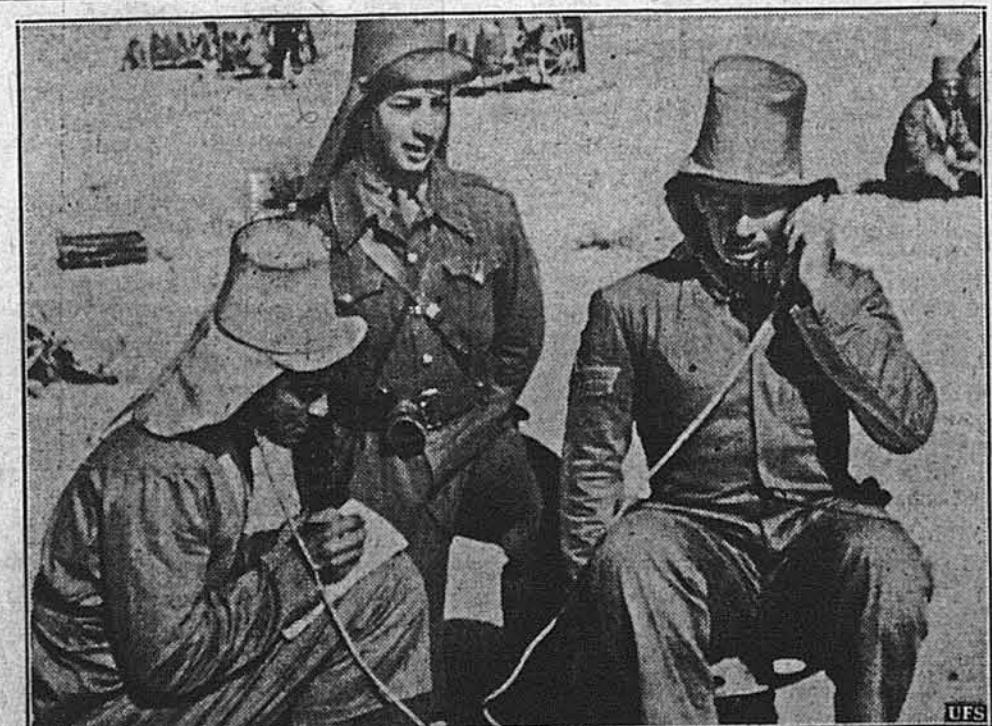
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

І ТАМ ВІЙНА.

Відділ англійських жовнірів, що стережуть Суєзького каналу в Єгипті. Їм на допомогу прислано недавно відділи австралійців і ново-зеландців.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

КЛІВЛЕНД, О.

Ювілей заслуженого
союзника.

Бачимо, що в різних місцевостях наші люди відзначають своїх заслужених громадян різними ювілейними прийомами чи заходами. Це гарний звичай, бо він вказує, що ми вміємо оцінити працю заслужених людей.

І в нашій громаді влаштовано таку несподівану вабаву заслуженим громадянам Катерині і Миколі Бусько, як призначення за їх працю. П. М. Бусько є довголітнім членом братства св. Петра і Павла, від 102 У. Н. Союзу, а також впродовж 15 років є секретарем того товариства. Члени того товариства, а також його співпрацівники, як призначення за працю влаштували їм 21 січня ц. р. в Народнім Домі вабаву. Приготуванням вабави зайнялись пані М. Олексик і пані Дорош. Завабою проводив президент згаданого відділу, п. Юрій Гіряк. При гарній вечері він покликав до слова бесідників. Першим був парох клівлендської укр. гр.-кат. громади, о. С. Журавецький, який зложив громадянам Буськам ширі бажання. Подібно бажання зложив о. Камінецький, що в ту пору гостював у нашій місті. Доньки гом. Буськів обдарували своїх родичів гарними китицями квітів. Наступними промовцями були: адв. О. Малицький, Д. Шмагала, І. Полівич і П. Полівич. По зложенні своїх бажань П. Полівич з кількох слів представив терпіння нашого народу на різних землях та завзвав прийняти зложити жертву на інформаційно-освітню ціль. М. Олексик подякував прийняти за участь. До збірки покликав М. Кукіс і Анастасію Шмагалу. Збірка принесла \$45.25.

Головна канцелярія У. Н. Союзу з тої нагоди вистала такого листа на адресу пана Буська: „Ми з своєї сторони можемо тільки ствердити, що Ви, Пана Бусько, вповні заслужили собі на те прийняття, про яке тут мова. Бо, переглядаючи реєстри в головній канцелярії У. Н. Союзу, ми знаходимо, що Ви причинилися в першій мірі до зросту й силі 102 відділу. Цей відділ зріс у силу головно завдяки Вашій невтомній праці, яку Ви провадите вже довгими літами“. Далі головні урядники висказали в згаданім листі побажання п. Буськові.

Настігав К. і М. Бусько забрали слово і подякували гостям за цю честь і приятельське відношення.

Марія Кукіс.

ЗБИТИ ДОШКИ, АЛЕ БИЗНЕС ІДЕ, ЯК ЗВИЧАЙНО.

Так виглядають крамниці по фінських містах, на котрі російські летуни кидають бомби. На дверях звичайно прибитий якийсь товар, що має показувати, який крам продається в даній крамниці.

ДЛЯ ПІЗНАННЯ ЖИТТЯ РІЗНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПЛЕМЕН

ЧИТАЙТЕ ПОВІСТІ З ІХ
ЖИТТЯНаприклад для пізнання життя
ЛЕМКІВ:

ФРАНЦ КОКОВСЬКИЙ

з передмовою Богдана Лепкого

ЗА ЗЕМЛЮ

ЛЕМКІВСЬКА ПОВІСТЬ

Автор цієї повісті служив довгі роки суддею на Лемківщині, а як звичайно, суддя може пізнати життя народу так, як ніхто не може пізнати уродженець або свідок. Життя лемків у цій повісті змальоване таким, яким воно є. Автор нічого не підкреслює ні зогрижує. Він ні навчає, ні моралізує. Як суддя старався писати по правді: малює велику любов лемків до праїної землі, його старинні звичаї, що часто згадуються з писаними законами держави. Любів до землі й праїної звичайно згадується ще з любовю до іншої людини, і так повстає складна картина життя цього преїчного українського племені, що на своїй малорозквітлій землі та серед важких і несприятливих життєвих умовин зберегло свою праїну землю, свої старовітські звичаї, мову й віру.

Відомий український письменник Богдан Лепкий у передмові до повісті подає багато невідомого про лемків та автора. Всі розмови в повісті йдуть лемківською мовою, але автор обікшує розуміння цієї мови доданням на кінці книжки словничка лемківських слів.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення слати до:

"Svoboda"

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КИТАЙСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК ЛЮБОВИ

Мав Китай не тільки двох

великих філософів, Конфуція

й Ляо-цу, що проповідували

спокій як найбільше благо для

людства. Мав Китай у 5 століт-

ті перед Христом і мудреця

на імя Мо-ті, що навчав, що

любів до всього життя та лю-

дей — то найбільша сила, що

творить добро в світі.

СТАРІЙ ЗВИЧАЙ НА НОВУ МОДУ

Вже тисячі літ є в Китаю

звичай, що з нагоди смерті

чоловіка палать його улюблені

предмети, передовсім прилад-

дя, якими він працював. І так

майстрам спалюють увесь вар-

стат, урядникам пера і прила-

ди до писання і т. д. У новіт-

ніх часах той прастарий зви-

чай з економічних причин змо-

деризували. Замість справж-

ніх таких причаїдлів родина

покіїтника спалює паперові мо-

делі даних предметів. Коли

помер китайський шофер, лю-

де не такі дурні, щоб — спал-

ити авто. Вистане й паперове

авто. Недавно помер у Пеїно

китайський летун. Приятелі

покіїтника піддавали думку

спалити його літак. У справу

вмішалася влада та приказала

зладити паперовий літак і

цей спалити на гробі летуна.

РАЗОВИЙ ХЛІБ ПОМАГАЄ ОЧАМ

Вже перші два місяці но-

вої війни в Європі навчили єв-

ропейців, що разовий хліб, я-

кий мусять їсти через недоста-

чу поживи, зовсім не шкодить

нікому, але, навпаки, помагає.

Разовий хліб і поживніший від

хліба з пилльованої мукки і має

вітамін А, що держить очі в

здоровому стані. Люди, що ї-

дять разовий хліб, ліпше ба-

чать і в темноті. Про це тільки

недавно довідалися європейці,

що всі міста тепер у тих дер-

жавах, що воюють, без світла

остаються вночі. Напонацьки

мусять ходити мішани. І саме

ті, що походять з бідної кля-

си людей і їдять разовий хліб,

ліпше бачать у темноті. Тож

чорний разовий хліб показав-

ся не карою воєнною, але ще-

стям.

ЗНОВ ДИТИНА ВДУШИЛАСЯ В КОЛІСЦІ

У домі Сиднія Флема, уряд-

ника одної радіової спілки в

Нью Йорку, вдушилася в ко-

лісці 10-місячна дитина. Бать-

ко дитини, вернувшись з кан-

целярії, застав дитину неживу.

Боятися саботажу на під-

земній залізниці

Рада транспорції міста

Нью Йорку постановила зажа-

дати спеїальної поліційної

захорони для доріг підземних

залізниць, бо в минулому ти-

жні знайдено в двох місцях

на рейках залізниць 8. Євено

різні металеві предмети й ка-

валок дерева. Для оглядин ре-

йок призначено додаткових 75

робітників.

ДЕРЕВО ЗАСТУПАЄ ГАЗОЛІНУ

Як є всього подостатком, то

людина марнотратно стає.

Колиж знає недостатків, то

вчиться жити й на тім, що по-

передньо викидала як непо-

тріб. Таке саме й з народами.

Німці при кінці минулої сві-

тової війни були змушені ви-

робляти одержу навіть і з дере-

ва. А тепер учаться буви ду-

же опадимий і англійці. От

недавно вчені Англії сказали,

що коли би прийшло до най-

гіршого, то населення Англії

моглоб вижитися хоч півро-

ку своїми лісами. А як? На

цукрі з різних дерев. А про

одного наукового дослідника

Англії довідчемося, що він у-

же вживає в своїм авті замість

газоліни кавальчиків дерева,

що досі вважались неоптрім.

На такім паливі його авто їде

понад 50 миль на годину. А

таке паливо коштує його ли-

ше кілька центів.

РОСКИШНА КАВА...

Коли хочете мати каву, що смакує краще, додайте при запаренні до кавника або перколятора ЦИКОРІ ФРАНКА.

ОТРИМАЄТЕ КАВУ О НЕЗРІВНЯНІЙ ДОБРОТІ, СМАЦІ І АРОМІ. Спробуйте ЦИКОРІ ФРАНКА ще сьогодні. — Можете її дістати у всіх ліпних гресеріях.

HEINR. FRANK SONS, INC. FLUSHING, N.Y.

DR. JOHN DERUNA

128 1ST 86. ВУЛИЦЯ

(над стацією підземної заліз-

ничої лінії Лексингтон Ев.)

Канцелярія, положена центрально: до неї легкий доїзд з усіх сторін. Особи ждальні для жінок. Урядові години: 10—2, 4—9. В неділі 10—2. Спеїальну увагу присвячується чоловічим і жіночим недугам, непра-вильностям, слабостям. Докладна екзамінація з розслідування крові \$2. ДОБИВСЯ ЛІКАРСЬКОГО СТУПНЯ В ЄВРОПІ.

ВИПЛЕКАВ ЖОВТІ ОГІРКИ

С. Ф. Філіпс з Сіетла, в

стейті Вашингтон, каже, що

йому вдалося виплекати такі

огірки, що не мають питомого

їм гіркого смаку. Він приписує

цей смак тим самим чинникам,

що спричиняють зелений ко-

лір огірка. Через те його но-

ва порода огірок має не зеле-

ний, а жовтий колір.

ГЕЛІЙ ПОМАГАЄ ДИХАВЧИНИМ

Дихавчиним найбільш шкід-

ливе холодне та мокре повіт-

ря, бо таке повітря затяжке

для них. Щоб злєкшити зви-

чайне повітря, домішують а-

мериканські лікарі до нього

газу гелію, бо гелій багато

лєкший, як повітря. Та ще

ліпше повітря вийде, коли

гелію додати до самого кисня,

що то потрібний людині до

життя. Значить, із звичайного

повітря виділяють набік азот

(нітроген), що не потрібний

тілу, а до залишеного кисня

домішують гелію. Таке повіт-

ря помагає й на інші недома-

гання легенів та горла. Одна-

че таке повітря можливо ви-

робляти тільки в Злучених

Державах, бо тільки тут зна-

ходиться багато гелію. А за

кордон з Америки заборонено

вивозити його, щоб котра

держава не вжила його до на-

повнювання повітроплавів, о-

собливо для воєнних цілей.

ДО АФРИКИ. Недавно тому вислано з Велингтону, в стейті Огайо, огера породи Першерон у дорогу 9,000 миль до полудневої Африки.

DR. M. SMITH

MOVED TO

353 EAST 19th STREET

between 1st & 2nd Avenues

NEW YORK CITY

Tel. STuyvesant 9-1679

Hours: 12—2; 6—8.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чо-

ловіків і жінок — Шкіра й кров.

Аналіз крові для подружжого сї-

доства.

Гемороїди й жовтяк лікується без

операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST.,

NEW YORK CITY, Room 14.

Gramercy 7-7697

Офісові години 10—8; неділя 11—1

Хіміка-доктор по обсявті

X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

УВАГА

ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ

ІВАН ГАСИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Похорони по ціні так низькій як

\$150.

Модерна обстановка. Обслуга че-

сна й шира. Через телефон ми

немовби сусїдами

Office Address:

JOHN HASYN

Undertaker & Embalmer

3948 N. SMEDLEY STREET,

SAGamore 3563 PHILA., PENNA.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжнїми як далеко поза

Ньюарком. Вразі потреби теле-

фонуйте до нас. Обслуга шира

і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні так

низькій як \$150.

Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ

В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(96)

Втікачі поховалися за підмурівком і очікували приходу сторожа. Він шов безжурно, не підозріваючи найменшого лиха. Деколи він навіть посвистував собі. Видно було, що роками він ходив по тім мурі і ніколи не зазнав якоїсь особливой пригоди. Недбало він держав у руках спису. З боку балаїкався меч.

Втікачі знали, що робити. Юкаг мав його перший заатакувати. Коли сторож зрівнявся з ними, Юкаг вискочив зза підмурівку і вхопив його ззаду одною рукою сильно за уста. Другою рукою він обняв його в поясі. Тепер прискочив Дарно і вирвав йому наперед спису, а далі вирвав кусок підшивки і почав затицати йому уста.

Запхавши йому шмату в уста, Дарно завязав уста, а далі мотузком звязав руки і ноги. В такім стані вони залишили його на мурі. Справившись зо сторожем, втікачі почали розвивати м